

FIȘA DISCIPLINEI

Dezvoltarea competențelor dirijorale 1

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Reformată și Muzică
1.3. Departamentul	Departamentul de Teologie Reformată și Muzică
1.4. Domeniul de studii	Muzică
1.5. Ciclul de studii	Masterat
1.6. Programul de studii / Calificarea	Arta muzicală în context contemporan / Master profesional
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Dezvoltarea competențelor dirijorale 1			Codul disciplinei	TMM 1310
2.2. Titularul activităților de curs	-				
2.3. Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Potyó István				
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Colocviu
2.7. Regimul disciplinei	Opțional		2.8. Tipul disciplinei	Disciplină complementară (DC)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat (consiliere profesională)					
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				36	
3.8. Total ore pe semestru				50	
3.9. Numărul de credite				2	
3.1. Număr de ore pe săptămână	1	din care: 3.2. curs	-	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	14	din care: 3.5. curs	-	3.6 seminar/laborator	14

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	Cunoștințe de bază de dirijat.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Bibliotecă muzicală, pupitru pentru partituri, facilități pentru copierea partiturilor, pian, oglindă.

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP5	Pregătește repetițiile
CP22	Concepe idei muzicale
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT3	Stimulează creativitatea la nivelul echipei

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP5	Studentul/absolventul are cunoștințe avansate în ceea ce privește principiile metodologice, artistice și psihopedagogice ale pregătirii repetițiilor pentru diferite ansambluri muzicale.	Studentul/absolventul proiectează și organizează autonom repetiții eficiente, adaptate repertoriului și nivelului diferitelor ansambluri muzicale.
CP22	Studentul/absolventul dobândește cunoștințe aprofundate despre tehnicile de orchestrație și aranjament instrumental, înțelegând principiile de realizare a reducărilor orchestrale și metodele de extindere a ansamblurilor mici către formații instrumentale mari, prin adaptarea texturii și a culorilor sonore specifice fiecărui instrument.	Studentul/absolventul este capabil să realizeze independent reducări orchestrale fidele și să elaboreze aranjamente complexe pentru diverse ansambluri instrumentale, demonstrând abilitatea de a redistribui eficient rolurile muzicale și de a rescrie partituri originale prin modificarea instrumentației, a tempoului sau a armoniei, în funcție de necesitățile ansamblului vizat.
CT3	Studentul/absolventul cunoaște teoriile creativității, dinamica proceselor creative de grup și principiile colaborării interdisciplinare în contexte artistice.	Studentul/absolventul este capabil să creeze un climat favorabil exprimării ideilor, să faciliteze brainstorming-ul și colaborarea artistică și să valorifice potențialul creativ al membrilor echipei.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul/absolventul are cunoștințe avansate privind principiile metodologice, artistice și psihopedagogice ale pregătirii repetițiilor pentru diferite ansambluri muzicale, înțelegând etapele planificării, strategiile de motivare și modalitățile de optimizare a procesului de lucru.
2. Studentul/absolventul dobândește cunoștințe aprofundate despre tehnicile de orchestrație și aranjament instrumental, principiile realizării reducărilor orchestrale și metodele de extindere a ansamblurilor mici către formații mari, prin adaptarea texturii și culorilor sonore specifice fiecărui instrument.

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

3. Studentul/absolventul cunoaște teoriile creativității, dinamica proceselor creative de grup și principiile colaborării interdisciplinare în contexte artistice, înțelegând factorii care favorizează generarea de idei și inovarea colectivă.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul/absolventul proiectează și organizează autonom repetiții eficiente, adaptate repertoriului și nivelului ansamblurilor muzicale; gestionează timpul, stabilește obiective clare, identifică dificultățile interpretative și aplică metode adecvate de corectare și consolidare.
2. Studentul/absolventul este capabil să realizeze independent redușii orchestrale fidele și să elaboreze aranjamente complexe pentru diverse ansambluri; redistribuie eficient rolurile muzicale, rescrie partituri prin modificarea instrumentației, tempoului sau armoniei și adaptează materialul muzical la necesitățile formației vizate.
3. Studentul/absolventul creează un climat favorabil exprimării ideilor, facilitează brainstorming-ul și colaborarea artistică, valorifică potențialul creativ al membrilor echipei și integrează contribuțiile individuale într-un demers artistic coerent.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
-	-	-
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
Tema 1: Perfecționarea limbajului gestual dirijoral ● Economia și eficiența gestului ● Utilizarea diapazonului ● Claritatea indicațiilor vizuale ● Relația dintre amplitudinea gestului și rezultatul sonor Eliminarea mișcărilor parazite	Prezentare Autoevaluare, evaluare reciprocă Explicație, Lucru în grup	
2.Tema: Independența mâinilor și coordonarea corporală avansată ● Funcții diferențiate ale mâinii drepte și stângi ● Gestionarea simultană a mai multor informații muzicale ● Postura și echilibrul corporal în dirijat Comunicarea nonverbală complexă	Demonstrație Explicație, Audiție Observație independentă, experiment	
3.Tema: Controlul tempo-ului și flexibilitatea agogică ● Stabilitatea pulsației ● Accelerando și ritardando organice ● Rubato și libertatea expresivă controlată Gestionarea tranzițiilor metrice	Practică Exemplu Explicație Exemplu video	
4.Tema: :Modelarea frazei muzicale prin gest ● Construcția și articularea frazelor	Demonstrație Explicație, Audiție	

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

● Direcția liniilor melodice ● Respirația muzicală colectivă Punctele de tensiune și rezoluție	Observație independentă, experiment	
5.Tema:Tehnici avansate de exprimare a dinamicii ● Dinamica graduală și contrastantă ● Echilibrul între secțiuni ● Relația dintre gest și intensitatea sonoră Controlul culminațiilor dinamice	Prezentare Autoevaluare, evaluare reciprocă Explicație, Lucru în grup	
6.Tema:Articulație și caracter stilistic ● Legato, staccato, marcato și combinațiile acestora ● Transpunerea caracterului muzical în gestică ● Diferențierea stilistică a articulațiilor Claritatea atacurilor și a finalurilor	Demonstrație Explicație, Audiție Observație independentă, experiment	
7.Tema: Echilibrul sonor și gestionarea texturilor orchestrale ● Ierarhizarea planurilor sonore ● Evidențierea vocilor principale și secundare ● Controlul densității sonore Transparența texturii muzicale	Interpretare Autoevaluare, evaluare reciprocă Explicație, Lucru în grup	
Tema:8. Interpretarea stilistică a repertoriului ● Dirijarea muzicii baroce ● Particularități clasice și romantice ● Limbajul muzicii moderne și contemporane Adaptarea tehnicii la diferite epoci stilistice	Demonstrație Explicație Audiție Observație independentă, experiment	
Tema 9.: Analiza dirijorală a partiturii ● Identificarea structurii formale ● Analiza armonică și timbrală ● Elaborarea conceptului interpretativ Anticiparea dificultăților de repetiție	Practică Exemplu Explicație Exemplu video	
Tema 10: Strategii avansate de repetiție ● Planificarea eficientă a repetițiilor ● Diagnosticarea problemelor de ansamblu ● Tehnici de economisire a timpului Optimizarea procesului de învățare colectivă	Demonstrație Explicație, Audiție Observație independentă, experiment	
Tema 11: Leadership artistic și comunicare interpersonală ● Echilibru între autoritate profesională și empatie ● Gestionarea relațiilor cu ansamblul	Autoevaluare, evaluare reciprocă Explicație Lucru în grup Exemplu video	

● Motivarea interpretelor		
Rezolvarea situațiilor conflictuale Tema 12: Dirijarea formațiilor corale și vocal-simfonice ● Particularități ale emisiei vocale ● Lucrul cu textul și dicția ● Echilibrul cor-orchestra Coordonarea ansamblurilor mixte	Interpretare Autoevaluare Explicație Lucru în grup	
Tema 13: Gestionarea repertoriului complex și contemporan ● Măsuri asimetrice și poliritmie ● Limbaje armonice moderne ● Tehnici extinse și notații speciale Coordonarea structurilor ritmice complexe	Demonstrație Explicație Audiție Observație independentă, experiment	
Tema 14. Construcția unei viziuni interpretative personale ● Dezvoltarea identității artistice ● Argumentarea opțiunilor interpretative ● Corelarea analizei cu practica dirijorală Pregătirea pentru activitatea profesională și artistică independentă	Exerciții Exemplu Explicație Exemplu video	
Bibliografie BÁRDOS Lajos – <i>Élet az énekbe; Karvezetés I-II</i> . Tankönyvkiadó, Budapest, 1982. BOTEZ D. D. – <i>Tratat de cânt și dirijat coral</i> , vol. I-II. Editura Institutului de Cercetări Etnologice și Dialectologice, București, 1982, 1985. FORRAI Miklós – <i>Öt évszázad kórusa</i> . Zeneműkiadó Vállalat, Budapest, 1956. GÂSCĂ Nicolae – <i>Arta dirijorală – Dirijorul de cor</i> . Editura Hyperion, Chișinău, 1992. HEGYI József – <i>Karvezetés</i> . Állami Pedagógiai Főiskola, Budapest, 1960. HERMAN Vasile – <i>Formele muzicale ale clasicii vechii</i> . Editura MediaMusica, Cluj-Napoca, 2009. KODÁLY Zoltán – <i>Gyermek- és nőikarok</i> . Zeneműkiadó, Budapest, 1970. KODÁLY Zoltán – <i>Vegyeskarok</i> . Editio Musica Budapest (EMB), 1972. SANDU-DEDIU Valentina – <i>Alegeri, atitudini, afecte. Despre stil și retorică în muzică</i> . Editura Didactică și Pedagogică, București, 2010. SZÉKELY Árpád – KOVÁCS L. Attila – <i>A református kántor kézikönyve</i> . Az Erdélyi Református Egyházkerület kiadása, Kolozsvár, 2002. TERÉNYI Ede – <i>Gyermek- és nőikarok</i> . Grafycolor, Kolozsvár, 2005. TERÉNYI Ede – <i>Karácsonyi muzsika</i> . Grafycolor, Kolozsvár, 2008. TODUȚĂ Sigismund – <i>Forme muzicale și analiza muzicală</i> . VOICULESCU Dan – <i>Polifonia secolului XX</i> . Editura Muzicală, București, 2005. s. nőikarok (Grafycolor, Kolozsvár, 2005), Karácsonyi muzsika (Grafycolor, Kolozsvár, 2008)		

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs			
9.5 Seminar/laborator	Participarea la seminar, activitatea și inițiativa cunoașterea pieselor corale	Orală, practică dirijorală	70%

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

	elaborate. Cunoașterea liniei dirijorale pentru piesele lucrate pe parcurs. Dirijarea ansamblului.		
	Recunoașterea elementelor specifice importante pentru un dirijor, analiza partituri, rezolvarea problemelor tehnice. Analiza unei piese corale la prima vedere din punct de vedere dirijoral.	Orală, practică dirijorală	30%
9.6 Standard minim de promovare			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

	 eta generală pentru Dezvoltare durabilă							
1 FĂRĂ SĂRĂCIE	2 FOAMETE „ZERO”	3 SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTĂRE	4 EDUCĂȚIE DE CALITATE	5 EGALITATE DE GEN	6 APĂ CURATĂ ȘI SĂNĂTATE	7 ENERGIE CURATĂ ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE	8 MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ	9 INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ
10 INEGALITĂȚI REDUSE	11 ORĂȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE	12 CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILĂ	13 ACȚIUNE CLIMATICĂ	14 VIAȚĂ ACVATICĂ	15 VIAȚĂ TERESTRĂ	16 PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE	17 PARTENERIAȚE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR	Nu se aplică nici o etichetă

Data completării:

04 aprilie 2026

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

28 aprilie 2026

Semnătura directorului de departament

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

